

Úspechy, výzvy a hlavné výsledky za rok 2019

Hlavné body výročnej správy od riaditeľky

Tento stručný prehľad obsahuje výber kľúčových činností za rok 2019, ale ani zďaleka nie je vyčerpávajúcim zoznamom všetkých úspechov a výsledkov centra ECDC dosiahnutých v tomto roku. Podrobný pohľad na rozsah činností centra ECDC, jeho organizačné a administratívne štruktúry a jeho pracovný plán sa nachádza v plnej verzii výročnej správy.

<https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/annual-report-director-2019>

Návrh na uvedenie zdroja pri citovaní:

Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb. Úspechy, výzvy a hlavné výsledky za rok 2019: hlavné body z výročnej správy riaditeľky Štokholm: ECDC; 2020.

ISBN 978-92-9498-485-2 (PDF), 978-92-9498-504-0 (tlač)

ISSN 2529-6140 (PDF), 2529-6221 (tlač)

doi 10.2900/09944 (PDF), 10.2900/55136(tlač)

Katalógové číslo TQ-AX-20-001-SK-N (PDF), TQ-AX-20-001-SK-C (tlač)

© Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb 2020.

Na všetky obrázky sa vzťahujú autorské práva centra ECDC s výnimkou obrázkov, na ktoré sa vzťahuje licencia organizácie Creative Commons (CC) na nekomerčné účely (CC BY-NC 4.0) prostredníctvom týchto používateľov Flickr.com: NIAID (strana 6); Pandiyan V (strana 8, hore); Luke Dennison (strana 8, dole); Oregon Department of Agriculture (strana 10, hore); Alexandra E. Rust (strana 10, dole); Anders Pearson (strana 16, hore); Nicolas Nova (strana 24/25).

Reprodukcia je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.

Fotografie použité v tejto publikácii, ktoré sú chránené autorským právom, nemôžu byť použité na iné účely než v tejto publikácii bez výslovného súhlasu majiteľa autorských práv.

Úspechy, výzvy a hlavné výsledky za rok 2019

Hlavné body výročnej správy od riaditeľky

Obsah

Predslov	3
Úvod	3
ECDC – Európska agentúra pre verejné zdravie	5
Európsky prístup k surveillance chorôb	5
Programy ECDC zamerané na ochorenia: údaje potrebné na prípravu, prevenciu a reakciu	5
Hrozba antimikrobiálnej rezistencie	7
Programové priority v roku 2019: Ebola, vírus Zika a lymská borelióza	9
Epidémie chorôb prenášaných potravinami vyžadujú reakciu Európy	11
Neustály nárast od roku 2010: syfilis	13
Nechajme sa zaočkovať!	15
TBC, jej prevalencia a prevencia	17
Očkovacie látky fungujú	19
Viac údajov, vyššia rýchlosť a väčšie množstvo chorôb	21
Surveillance chorôb	21
Epidemiologické spravodajstvo	21
Pripravenosť	23
Reakcia	23
Vedecké poradenstvo	23
Mikrobiológia	25
Centrum ECDC a európska komunita pre verejné zdravie	27
Odborná príprava v oblasti verejného zdravia	27
Informovanie o verejnom zdraví	28
ECDC v číslach	29

Predslov predsedníčky správnej rady

Jedným z hlavných úspechov správnej rady v roku 2019 bolo ukončenie tretieho nezávislého externého hodnotenia centra. Hodnotenie preukázalo pokrok dosiahnutý za posledných päť rokov: V záverečnej správe o centre ECDC sa uvádza, že „úspešne podporuje EÚ a prioritné oblasti vnútroštátnych politík a preukazuje schopnosť úspešne sa prispôbiť vývoju politiky pri súčasnom potvrdení významu svojich činností“.

Správna rada tiež prediskutovala dlhodobú stratégiu centra ECDC na obdobie rokov 2021 – 2023, ktorá sa schválila koncom tohto roka.

ECDC v roku 2019 pokračovalo v poskytovaní vedeckej a prevádzkovej podpory členským štátom a Európskej komisii:

- predložilo 24 rýchlych posúdení rizika a zdokonalilo svoje procesy a systémy surveillance,
- poskytlo technickú podporu Európskej komisii pri vykonávaní rozhodnutia č. 1082/2013/EÚ o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia; v tejto súvislosti ECDC aktualizovalo aj „Systém včasného varovania a reakcie“,
- vyslalo tím reakcie do Mozambiku na podporu kontroly ohniska cholery, pričom druhý tím bol vyslaný do Konžskej demokratickej republiky v reakcii na epidémiu eboly.

V čase, keď je svet konfrontovaný s bezprecedentnou pandemiou, Európska komisia a ECDC hrajú kľúčovú úlohu pri poskytovaní spoľahlivých údajov a reálnych možností zmiernenia rizika osobám zodpovedným za prijímanie rozhodnutí s cieľom dosiahnuť európsku reakciu na ochorenie COVID-19.

Za posledných 15 rokov sa preukázala rastúca schopnosť centra ECDC stanoviť harmonizované normy a metódy založené na dôkazoch, ktoré sa dajú použiť v celej Európe. Pretrvávajúce úsilie centra v oblasti epidemiológie, surveillance chorôb, prevencie prenosných chorôb a podpory očkovania významnou mierou prispelo k verejnému zdraviu v Európe. V čase, keď je svet konfrontovaný s bezprecedentnou pandemiou, centrum ECDC hrá ešte dôležitejšiu úlohu pri poskytovaní spoľahlivých údajov, komplexných posúdení rizika, možností zmiernenia rizika a praktické usmernenia osobám zodpovedným za prijímanie rozhodnutí s cieľom dosiahnuť európsku reakciu na ochorenie COVID-19.

Dr. Anni-Riitta Virolainen-Julkunen
predsedníčka správnej rady centra ECDC
26. februára 2020

Hore: Budova centra ECDC v meste Solna vo Švédsku

Dole: Vytenis Andriukaitis, komisár pre zdravie a bezpečnosť potravín, a riaditeľka centra ECDC Andrea Ammonová dňa 15. marca 2019 pri riešení otázok súvisiacich so zamestnancami centra ECDC

Úvod riaditeľky

Rok 2019 bol rokom množstva zmien, z ktorých mnohé budú formovať našu prácu v najbližších rokoch:

- Správna rada diskutovala o novej dlhodobej stratégii (2021 – 2027).
- Tretie externé hodnotenie centra za roky 2013 až 2017 bolo celkovo veľmi pozitívne, pokiaľ ide o prácu centra a jeho pridanú hodnotu pre členské štáty.
- Súčasťou iniciatívy *Nová generácia ECDC* je zavedenie novej organizačnej štruktúry centra v januári 2020, ktorá zaisťuje účinnú internú spoluprácu.
- Začala sa práca na dvoch nových programoch: *e-Zdravie a digitálne technológie* a *Prognóza*. Prvé súbory údajov o e-zdraví už boli zhromaždené.

ECDC naďalej podporuje členské štáty a európske inštitúcie v oblasti prenosných chorôb: reagovali sme na 34 žiadostí Komisie a Európskeho parlamentu a na internetovej stránke centra ECDC sme publikovali viac než 200 vedeckých dokumentov.

Hlavné projekty v roku 2019 zahŕňali transformáciu systémov surveillance centra ECDC, outsourcing informaçnej technológie centra a prepracovanie systému včasného varovania a reakcie, ako aj zlepšenie prístupu k sekvenovaniu celého genómu pre všetky členské štáty.

Od septembra 2018 do februára 2020 predsedalo ECDC sieti agentúr EÚ, čo poskytlo vynikajúcu príležitosť získať väčšiu viditeľnosť, zapojiť sa do strategických výmen s inými agentúrami a pomôcť zladit' naše procesy, čo povedie k hmatateľným prínosom pre našu každodennú prácu.

Chcela by som poďakovať zamestnancom centra ECDC za ich vynikajúcu prácu. Chcem vyjadriť vďaka aj mnohým našim partnerom v členských štátoch a Európskej komisii za neúnavnú podporu našej práce.

Dr. Andrea Ammonová
riaditeľka centra ECDC
26. februára 2020

ECDC – európska agentúra pre verejné zdravie

Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC), ktoré bolo zriadené v roku 2005 a má sídlo v Štokholme vo Švédsku, je súčasťou siete agentúr EÚ, ktoré plnia technické a vedecké úlohy, ktoré pomáhajú inštitúciám EÚ prijímať rozhodnutia a vykonávať politiky. Agentúry EÚ sú decentralizované orgány a nachádzajú sa takmer vo všetkých členských štátoch EÚ.

Rozsah mandátu centra ECDC pokrýva surveillance chorôb v prípade viac než 60 infekčných chorôb od AIDS/ HIV po zriedkavé zoonotické ochorenia. Takisto podporujeme očkovanie, poukazujeme na správanie, ktoré je dôležité z hľadiska zdravia, zaisťujeme kvalitu laboratórií v celej Európe, školíme epidemiológov verejného zdravia z celej Európy a informujeme cieľové skupiny o všetkých aspektoch týkajúcich sa infekčných chorôb.

Ku koncu roka 2019 malo ECDC 268 stálych zamestnancov, ktorí pôsobili v oblasti surveillance chorôb, odhaľovania ohnísk chorôb, vedeckého poradenstva, informačných technológií, informačných činností a administratívy.

Európsky prístup k surveillance chorôb

ECDC prevádzkuje a udržiava tri hlavné systémy na sledovanie infekčných chorôb v Európe. Každý systém je zameraný na jednu oblasť kontroly chorôb: EWRS (odhaľovanie hrozieb, varovania pri hrozbách), EPIS (epidemiologické spravodajstvo) a TESSy (surveillance chorôb a ich štatistika).

- Systém včasného varovania a reakcie (EWRS), ktorý bol v roku 2018 kompletne prepracovaný, je dôverný systém, ktorý umožňuje členským štátom a Európskej komisii spoločne využívať informácie o udalostiach týkajúcich sa zdravia s možným vplyvom na úrovni EÚ a koordinovať opatrenia v oblasti reakcie na ochranu verejného zdravia.
- Epidemiologický informačný systém (EPIS) je bezpečná webová komunikačná platforma, ktorá umožňuje vedcom a odborníkom v oblasti verejného zdravia vymieňať si epidemiologické informácie.
- Európsky systém pre surveillance (TESSy) je rozsiahly systém databáz na zhromažďovanie údajov o chorobách. Krajiny EÚ/EHP do systému TESSy pravidelne nahlasujú svoje vnútroštátne údaje o infekčných chorobách. Tieto údaje umožňujú používateľom online atlasu centra ECDC mapujúceho surveillance infekčných chorôb generovať aktuálne správy o surveillance a interaktívne mapy.

ECDC okrem toho poskytuje podporu pre prácu Európskej komisie a členských štátov v rámci Výboru EÚ pre zdravotnú bezpečnosť, ktorý pôsobí ako poradná skupina v oblasti zdravotnej bezpečnosti na európskej úrovni.

Vlavo hore: Agentúry EÚ hrajú zásadnú úlohu pri zaistení bezpečnosti a dobrých životných podmienok občanov. V roku 2019 predsedalo centrum ECDC agentúram EÚ.

Vpravo hore: Pracovná skupina ECDC zasadá v jednej z nových konferenčných miestností

Dole: Každodenná schôdza za okrúhlym stolom organizovaná tímom pre epidemiologické spravodajstvo

A scanning electron micrograph (SEM) showing a human neutrophil (blue, elongated, and branched structure) interacting with a Klebsiella pneumoniae bacterium (red, rod-shaped, and covered in small protrusions). The bacterium is positioned in the center, and the neutrophil's filopodia are extending towards it. Another bacterium is visible below the main one.

*Ludský neutrofil interagujúci
s baktériou Klebsiella pneumoniae
(ružová), ktorá je rezistentná proti
viacerým liekom a spôsobuje
závažné nemocničné infekcie*

Programy ECDC zamerané na ochorenia: údaje potrebné na pripravenosť, prevenciu a reakciu

Vďaka údajom takmer o 60 ochoreniach a ďalším témam v oblasti zdravia, ktoré poskytli všetky členské štáty EÚ, dokážu vedci z centra ECDC vypracovať podrobný obraz o súčasnej (a historickej) epidemiologickej situácii v Európe. Centrum monitoruje trendy vývoja chorôb

a navrhuje opatrenia na predchádzanie chorobám a prevenciu vzniku ich ohnísk. Činnosti centra ECDC v oblasti chorôb sú zoskupené do jednotlivých „programov zameraných na choroby“.

Hrozba antimikrobiálnej rezistencie

Antimikrobiálna rezistencia a infekcie spojené so zdravotnou starostlivosťou (program ARHAI). ECDC vypracovalo v roku 2019 niekoľko rýchlych posúdení rizika, ktoré sa zaoberali ohniskami nákazy enterobaktériami, ktoré sú rezistentné na karbapenémy, čo je skupina antimikrobiálnych látok poslednej generácie, a ktoré sú zdokumentované ako cezhraničné ohrozenie zdravia (alebo minimálne ako potenciálne ohrozenie). V prípade niektorých týchto ohnísk mala zásadný význam analýza sekvenovania celého genómu (WGS) izolátov na stanovenie genomického prepojenia medzi prípadmi.

ECDC vytvorilo v roku 2019 Európsku sieť surveillance génov antimikrobiálnej rezistencie, v skratke EURGenNet, čo je sieť surveillance založená na baktériách WGS odolných proti viacerým liekom dôležitých pre verejné zdravie. Sieť pozostáva z vnútroštátnych referenčných laboratórií (alebo ich ekvivalentov) z 37 európskych štátov (všetkých členských štátov EÚ, Islandu, Nórska, ako aj Bosny a Hercegoviny, Kosova*, Čiernej Hory, Severnej Macedónie, Srbska, Turecka a Spojeného kráľovstva). Medzi ciele siete patrí stanovenie geografického rozšírenia a populačnej dynamiky bakteriálnych klonov rezistentných proti viacerým liekom a prenosných

rezistentných prvkov s cieľom informovať politiky v oblasti posúdenia, prevencie a kontroly rizika a podporovať krajiny pri posilňovaní ich technických kapacít pri vykonávaní surveillance založenej na baktériách WGS rezistentných proti viacerým liekom s epidemickým potenciálom.

ECDC podporovalo konferenciu o AMR (antimikrobiálnej rezistencii), ktorá sa konala 1. marca 2019 v Bukurešti počas rumunského predsedníctva v EÚ. ECDC uskutočnilo simulačné cvičenie s cieľom preskúmať koordinovanú reakciu členských štátov a EÚ na núdzovú situáciu súvisiacu s novým kmeňom ťažko liečiteľnej a extenzívne rezistentnej baktérie v nemocničnom prostredí. ECDC spolu s Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) zverejnilo súhrnnú správu s názvom „Antimikrobiálna rezistencia – boj s touto záťažou v Európskej únii“. ECDC zorganizovalo dňa 18. novembra v rámci Svetového týždňa zvyšovania povedomia o antibiotikách organizácie WHO (18. – 24. novembra 2019) 12. Európsky deň zvyšovania povedomia o antibiotikách, v rámci ktorého opäť zdôrazňovalo význam obozretného užívania antibiotík.

** Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.*

Programové priority v roku 2019: Ebola, vírus Zika a lymská borelióza

Nové a vektormi prenášané choroby (program EVD).

ECDC úzko monitoruje desiate vypuknutie vírusového ochorenia ebola v Konžskej demokratickej republike (KDR). Vypuknutie eboly v roku 2018 bolo najväčšie v histórii krajiny a druhé najväčšie zaznamenané na svete. Keď epidémia výrazne eskalovala, ECDC vydalo v priebehu niekoľkých týždňov päť aktualizácií svojho rýchleho posúdenia rizika. Začiatkom októbra vyslalo ECDC niekoľko odborníkov do KDR na účely podpory Generálneho riaditeľstva pre európsku civilnú ochranu a operácie humanitárnej pomoci.

ECDC monitorovalo prvý autochtónny prenos vírusu Zika zistený v Európe, ktorý sa objavil v auguste 2019 vo Francúzsku, a uskutočnilo rýchle posúdenie rizika. Vyšetrenia francúzskych orgánov našťastie preukázali, že vírus sa ďalej nešíril. ECDC tiež vykonalo rýchle posúdenie rizika v prípade vypuknutia horúčky Rift Valley v regióne Mayotte (francúzske zámorské územie) a autochtónnych prípadov horúčky dengue v Španielsku a vo Francúzsku.

Centrum analyzovalo údaje zo surveillance lymskej neuroboreliózy z roku 2018. Skupina externých odborníkov posúdila požiadavky na vykonávanie uznesenia Európskeho parlamentu o lymskej borelióze z roku 2018 a poskytla návod, ako podporiť surveillance a hlásenie lymskej boreliózy v členských štátoch. V súvisiacom projekte centra ECDC o surveillance a hlásení lymskej

boreliózy v členských štátoch centrum využíva prieskumy a jednotlivé konzultácie v členských štátoch, ktoré vykonávajú externí konzultanti. Konzultanti určia, aké opatrenia je nutné prijať na vykonávanie uznesenia Európskeho parlamentu, a poskytnú aktualizované vedecké údaje Európskej komisii, Európskemu parlamentu a členským štátom. Správy o výsledkoch tohto projektu sa očakávajú do konca roka 2020.

ECDC pravidelne zverejňuje na svojej webovej stránke európske mapy šírenia vektorov, ako sú komáre, kliešte a piesočné mušky. Centrum tiež pokračuje v monitorovaní šírenia západonílskeho vírusu a doladuje nástroj modelovania s cieľom pomôcť krajinám predvídať aktivitu západonílskeho vírusu a porovnať rôzne stratégie kontroly vektorov.

ECDC vykonalo externé posúdenia kvality pre ortopox-vírusy prostredníctvom siete laboratórií EVD-LabNet s cieľom posúdiť schopnosť laboratórií správne odhaliť a identifikovať tieto vírusy.

Centrum usporiadalo v októbri výročné stretnutie siete s vnútroštátnymi kontaktnými miestami pre nové a vektormi prenášané choroby.

Vľavo hore: ECDC monitoruje populácie komárov v Európe

Dole: Lietadlo sponzorované Generálnym riaditeľstvom pre európsku civilnú ochranu a operácie humanitárnej pomoci (DG ECHO)

*Hore: Zariadenie na spracovanie potravín
Dole: Odhalenie bakteriologických tajomstiev hydínových výrobkov. Malé čierne škvrnky sú kolónie baktérie Salmonella*

Epidémie chorôb prenášaných potravinami vyžadujú reakciu Európy

Choroby prenášané potravinovým reťazcom a vodou a zoonózy (program FWD). ECDC spolu s úradom EFSA zverejnili v roku 2019 dve hlavné správy: *správu o zoonóze v EÚ v rámci prístupu „jedno zdravie“ z roku 2018* a *Výročnú správu o antimikrobiálnej rezistencii pri zoonotických a indikátorových baktériách z ľudských a zvieracích organizmov a z potravín*. Analýza zhromaždených údajov preukázala stabilný počet potvrdených prípadov kamylobakteriôzy a salmonelôzy u ľudí v EÚ v rokoch 2014 až 2018.

Infekcie u ľudí vyvolané baktériou *Escherichia coli* produkujúcou toxín shiga (STEC) boli treťou najčastejšou hlásenou zoonózou v EÚ: prípady STEC narastali aj v období rokov 2014 až 2018. V súlade so správou o antimikrobiálnej rezistencii (údaje z roku 2017) preukázala baktéria *Campylobacter* v niektorých krajinách takú vysokú úroveň rezistencie na fluorochinolóny (ako je ciproflaxacín), že tieto antimikrobiálne látky už nie sú účinné pri liečbe ťažkej kamylobakteriôzy.

Naliehavé žiadosti sú žiadosti predložené zúčastnenými krajinami alebo centrom ECDC na posúdenie cezhraničného rozmeru udalostí vyskytujúcich sa na vnútroštátnej úrovni. Sú predkladané a koordinované prostredníctvom platformy EPIS-FWD. V roku 2019 bolo iniciovaných

88 naliehavých žiadostí od 23 zúčastnených krajín s jednou naliehavou žiadosťou predloženou centrom ECDC. Naliehavé žiadosti súviseli so salmonelózou (39 žiadostí), listeriózou (20), infekciou vyvolanou baktériou *Escherichia coli* produkujúcou verocytotoxín (11) a hepatitídou A (8). V priemere odpovedalo na jednu naliehavú žiadosť 11 krajín a 31 krajín odpovedalo na najmenej jednu naliehavú žiadosť.

Spolupráca s úradom EFSA bola posilnená zavedením týždenných telekonferencií na monitorovanie hodnotenia cezhraničných udalostí nákazy prenášanej potravinami a na plánovanie vypracovania posúdení rizika pre verejné zdravie. ECDC a EFSA spoločne zverejňujú rýchle posúdenia epidémie. ECDC spolu s EFSA zverejnilo v roku 2019 tri spoločné rýchle posúdenia epidémie: dve o cezhraničných epidémiách listeriôzy a jedno o ochorení spôsobeným baktériou *Salmonella* Agona, ktoré súvisí s dojkenskou výživou. Epidémie listeriôzy súviseli s výrobkami z rýb údenými za studena a krájanými mäsovými výrobkami určenými na priamu spotrebu. Včasná komunikácia s manažérmi rizika je zaistená prostredníctvom spoločných súhrnných oznámení centra ECDC a úradu EFSA, ktoré sú dostupné pre všetky príslušné kontaktné miesta.

Juckt's im Schritt?

Lass dich auf sexuell
übertragbare
Infektionen testen.

 [liebesleben.de](https://www.facebook.com/liebesleben.de)

Eine Aktion der Bundeszentrale für
gesundheitliche Aufklärung (BZgA) mit
Unterstützung des Fachverbandes
Aussenspiegel e. V. gefördert durch
die Bundesrepublik Deutschland

 BZgA
Bundeszentrale
für
gesundheitliche
Aufklärung

RECHTERBUND
AUSSENSPEGEL E. V.

Bilbord v meste Leer, Nemecko „Svrbenie v rozkroku? Nechaj sa testovať na sexuálne prenosné infekcie“. Je to tvoj milostný život. Chráň ho.

Neustály nárast od roku 2010: syfilis

HIV, sexuálne prenosné infekcie a vírusová hepatitída (program HASH). Koordinačný výbor siete pre STI požiadal ECDC, aby posúdilo epidemiologické trendy týkajúce sa syfilisu a navrhlo možnosti na spôsob reakcie na situáciu so syfilisom v Európe. Správa založená na prehľade literatúry a systematickom preskúmaní zverejnená v roku 2019 preukázala, že miera oznámení v Európe sa zvyšuje od roku 2010, pričom za posledné roky sa zrýchlil jej nárast najmä u mužov, ktorí majú sexuálny pomer s mužmi. Správa navrhovala množstvo opatrení založených na dôkazoch na zmiernenie epidémie syfilisu.

Centrum zverejnilo štandardizovaný protokol pre prieskum vnútroštátnych odhadov prevalence hepatitídy C. Štvorročný projekt, ktorý pomôže členským štátom vykonávať vnútroštátne prieskumy prevalence, je momentálne v prvej fáze. Po ukončení pomôže krajinám posúdiť skutočnú záťaž choroby v ich populácii.

ECDC úzko spolupracovalo s programom UNAIDS na vytvorení súboru európskych zásad pre preexpozíciu profylaxiu (PrEP) HIV, ktoré sú zamerané na zabezpečovanie PrEP a monitorovanie vnútroštátnych programov. Cieľom je podporiť členské štáty pri vykonávaní a monitorovaní preexpozíčnej profylaxie v oblasti HIV a poskytnúť štandardizovaný monitorovací nástroj pre PrEP v EÚ/EHP.

ECDC začalo spolu s Európskym monitorovacím centrom pre drogy a drogovú závislosť fázu zhromažďovania dôkazov k usmerneniu na prevenciu infekčných chorôb medzi ľuďmi, ktorí užívajú drogy intravenózne. Zber údajov sa ukončí v roku 2020. Aktualizovaný dokument usmernenia je naplánovaný na rok 2021.

Nechajme sa zaočkovať!

Chríпка a ostatné respiračné vírusy (program IRV)

Každú zimu predstavuje sezónna chrípka značnú záťaž pre služby zdravotnej starostlivosti v Európe a je príčinou desiatok až tisícok úmrtí medzi staršími ľuďmi. Takisto zoonotická chrípka a ostatné nové respiračné vírusy ohrozujú verejné zdravie novými a neočakávanými spôsobmi. Na usmerňovanie programov očkovania proti sezónnej chrípke je potrebná silná virologická a epidemiologická surveillance.

Medzi príklady zoonotických chrípkových vírusov vzbudzujúcich obavy patrí vtáčia chrípka A (H₅N₁) (od 90. rokov 20. storočia), vtáčia chrípka H₅N₈, H₇N₉, H₇N₇ a H₁₀N₈ a prasacia chrípka A (H₁N₁). Príkladom nového nechrípkového respiračného vírusu je koronavírus spôsobujúci blízokýchodný respiračný syndróm (MERS-CoV).

ECDC zorganizovalo v marci tri semináre venované prípravenosti na pandémiu chrípky so všetkými krajinami EÚ/EHP s cieľom preskúmať ich usmernenie k prípravenosti a vymeniť si skúsenosti z plánovania prípravenosti.

ECDC a Regionálny úrad WHO pre Európu pokračovali v spoločnej surveillance chrípky: každý týždeň počas chrípkovej sezóny je na www.flenewseurope.org zverejnený bulletin o chrípke v Európe. Ďalšie oblasti spoločnej práce zahŕňali odhad zaťaženia spôsobeného chrípkou, posúdenie závažnosti pandemickej chrípky a príspevy ku globálnemu procesu výberu kmeňa chrípky pre očkovacie látky. ECDC a Regionálny úrad WHO pre Európu uskutočnili v decembri prvé spoločné regionálne posúdenie situácie sezónnej chrípky vo všetkých 53 krajinách európskeho regiónu. Cieľom bolo poskytnúť včasné posúdenie na pomoc členským štátom pripraviť svoje zdravotné systémy na prichádzajúcu chrípkovú sezónu. ECDC tiež pokračovalo vo financovaní externej siete I-MOVE, ktorá poskytuje odhady účinnosti očkovacej látky proti

sezónnej chrípke a vytvára cenné údaje na účely zloženia novej očkovacej látky pre ďalšiu sezónnu chrípku.

ECDC monitoruje zoonotické chrípkové vírusy a ďalšie nové vírusy v reálnom čase prostredníctvom funkcie epidemického spravodajstva. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch ECDC a Európsky úrad pre bezpečnosť potravín zverejnili štvrtročné správy o posúdení situácie, pokiaľ ide o vtáčiu chrípku.

ECDC pokračovalo v koordinácii Európskej siete pre surveillance chrípky (EISN) a Európskej siete referenčných laboratórií pre ľudskú chrípku (ERLI-Net). ECDC pripravilo polročné externé posúdenie kvality pre laboratórne testovanie chrípkových vírusov, ktoré sa ukončí v roku 2020.

V roku 2019 centrum spustilo kurzy elektronického vzdelávania v oblasti biologickej analýzy chrípky. Na kurzoch sa názorne predváža spôsob použitia a analýzy údajov založených na sekvenovaní.

Začiatkom júna zorganizovalo ECDC v Luxemburgu stretnutie vnútroštátnych kontaktných miest za účasti Generálneho riaditeľstva pre zdravie a bezpečnosť potravín a Regionálneho úradu WHO pre Európu. Počas stretnutia poskytli členské štáty spätnú väzbu na portáli o očkovaní.

Zamestnanci centra ECDC počas chrípkovej sezóny neriskujú. Dostanú injekciu proti chrípke (#FluShot), pretože očkovanie je účinné (#VaccinesWork). Každý je samozrejme hrdý na to, že sa dal zaočkovať(#proudtobeavaxer).

TBC, prevalencia a prevencia

Tuberkulóza (program TB). Členské štáty EÚ/EHP, predstupové krajiny EÚ a krajiny, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, majú rôzne epidemiologické profily, pokiaľ ide o tuberkulózu (TBC): päť krajín východnej a juhovýchodnej Európy je charakterizovaných stredným zaťažením TBC (rezistentnou voči liekom), zatiaľ čo krajiny západnej Európy sú väčšinou krajiny s nízkym zaťažením, ktoré môžu dosiahnuť pokrok smerom k eliminácii TBC. V oblastiach s nízkym zaťažením sú ľudia, ktorí sú vystavení riziku TBC, často zo zraniteľných, ťažko dosiahnuteľných populácií. K epidemiologickej situácii prispievajú aj migranti s TBC. V krajinách so stredným zaťažením sa TBC najčastejšie vyskytuje v celkovej populácii.

Ukončený bol trojročný projekt o štúdiách neúplných správ o prípadoch TBC. Cieľom projektu bolo posúdenie úplnosti oznámení o výskyte TBC v šiestich členských štátoch (Chorvátsko, Dánsko, Fínsko, Holandsko, Portugalsko a Slovinsko). Projekt preukázal, že úplnosť oznámení v týchto krajinách sa pohybovala v rozmedzí od 74 % do 100 %, a preto kombinácia údajov z rôznych zdrojov (napr. systémov surveillance, nemocníc, laboratórií a databáz poistenia) predstavuje realizovateľný prístup k presnejšiemu prehľadu skutočného zaťaženia chorobou TBC v týchto krajinách.

Počas Svetového dňa TBC (24. marca) ECDC a Regionálny úrad WHO pre Európu predstavili spoločnú *Výročnú správu o surveillance a monitorovaní tuberkulózy v Európe* (údaje z roku 2017). Správa preukázala, že pokles oznámení TBC naďalej pretrváva, ale zostáva na úrovni, ktorá nie je dostatočná na dosiahnutie cieľov stanovených v cieľoch OSN v oblasti udržateľného rozvoja.

Po úspešnom trojročnom projekte, ktorý sa zamerával na päť prioritných krajín v Európe vzhľadom na TBC, sa vyvinulo úsilie na rozšírenie podobnej podpory pre všetky členské štáty. Projekt bude pozostávať zo spoločných seminárov, odbornej prípravy, výmenných pobytov a podporných konzultácií s jednotlivými krajinami. Prvá aktivita je už naplánovaná: seminár o skríningu migrantov na tuberkulózu sa uskutoční v Aténach v Grécku vo februári 2020 spolu s 11 zúčastnenými krajinami (Rakúsko, Belgicko, Chorvátsko, Cyprus, Nemecko, Grécko, Taliansko, Malta, Portugalsko, Slovinsko a Španielsko).

V máji sa v Haagu konalo spoločné stretnutie s WHO týkajúce sa surveillance. Témy stretnutia zahŕňali zlepšenie surveillance, prevencie a kontroly TBC. Po tomto stretnutí sa konal seminár Wolfheze Workshop, ktorý spoločne zorganizovala WHO, holandská nadácia KNCV Tuberculosis Foundation a ECDC. Stretnutie sa zameralo na „Premenu záväzkov, ktoré boli prijaté na zasadnutí OSN na vysokej úrovni o tuberkulóze, na činy.“

Spoločná návšteva Holandska s WHO sa konala v júni a bola zameraná na odporúčania týkajúce sa rozsahu a stanovenia priorit vzhľadom na skríning migrantov na latentnú tuberkulóznú infekciu. Počas návštevy odborníci poskytovali rady aj o tom, ako zachovať poznatky a skúsenosti týkajúce sa tuberkulózy: ako môžu zdravotnícki pracovníci udržiavať svoje zručnosti, keď majú vo svojej krajine skúsenosti len s veľmi nízkym počtom prípadov?

Vľavo: Účinné proti mnohým nákazlivým ochoreniam: otvorte okno a vetrajte!

presents:

The dangerous doctor who didn't want to go home

"I was contagious, but refused to go home."

This photo center is part of a series that deals with the responsibilities of healthcare workers.

As a healthcare worker you should always be alert for signs of illness in your patients. The center group is made up of users and other staff, but all content is for informational use only.

As a healthcare worker there's a lot you can do against the flu. We recommend you wear your hands and stay home when sick.

A few minutes later, both doctors are in an examination room...

ECDC použilo svoj účet na Twitteri @ECDC_Flu na prezentáciu videí, infografiky a fotokomiksov určených pre zdravotníckych pracovníkov. Zdrojové súbory fotokomiksov sú vo formáte vhodnom pre používateľov a dajú sa stiahnuť z webovej stránky centra ECDC.

Očkovacie látky fungujú

Choroby, ktorým možno predchádzať očkovaním (program VPD). Realizácia účinných vnútroštátnych programov očkovania v Európe je úspešným príbehom verejného zdravotníctva. V záujme zaistenia zdravia občanov Európy treba programy očkovania naďalej vykonávať a rozširovať. ECDC podporuje Komisiu a členské štáty pri riešení výziev v EÚ, pokiaľ ide o choroby, ktorým možno predchádzať očkovaním, a o očkovanie.

ECDC vytvorilo sieť spolupráce na podporu národných technických poradných skupín pre imunizáciu (NITAG) v členských štátoch. NITAG sú nezávislé výbory, ktoré posudzujú vedecké dôkazy o očkovacích látkach a imunizácii a poskytujú odporúčania vnútroštátnym orgánom pre očkovanie. Cieľom je posilniť a zlepšiť účinnosť a efektívnosť posúdenia vedeckých dôkazov v Európe. Sieť, ktorá bola založená v roku 2018, prvýkrát zasadala v roku 2019, aby sa dohodla na referenčnom rámci, a v rámci tohto stretnutia sa konal aj rad webinárov. Pracovná skupina už preskúmala vedecké dôkazy nad rámec stratégií v oblasti očkovacích látok a očkovania, pričom sa najprv zamerala na očkovacie látky proti chrípke pre deti a starších ľudí

Centrum začalo zhromažďovať dôkazy na podporu usmernení pre základný program očkovania EÚ pri súčasnom zohľadnení odporúčaní WHO pre pravidelnú imunizáciu. Jedným z cieľov je zlepšiť kompatibilitu národných programov a podporiť rovnosť pri ochrane zdravia pre všetkých občanov. Návrh bude ukončený v roku 2020.

Beta verzia nového európskeho informačného portálu o očkovaní centra ECDC bola v decembri poskytnutá členským štátom na konzultáciu a preskúšanie. Oficiálne verejné uvedenie je naplánované na apríl

2020. Portál o očkovaní poskytuje objektívne, transparentné a aktualizované informácie o očkovacích látkach, výhodách očkovania, bezpečnosti očkovania a procese farmakovigilancie.

ECDC tiež spustilo projekt týkajúci sa zlepšovania zberu a riadenia údajov o pokrytí očkovaním v Európe.

ECDC okrem toho pomohlo Generálnemu riaditeľstvu pre zdravie a bezpečnosť potravín zorganizovať celosvetový samit o očkovaní, ktorý sa konal 12. septembra 2019 v Bruseli pod záštitou predsedu Európskej komisie Jeana-Clauda Junckera a generálneho riaditeľa WHO Tedrosa Adhanoma Ghebreyesusu. ECDC bolo súčasťou programového výboru samitu a riaditeľka centra ECDC Dr. Andrea Ammonová sa zúčastnila na panelovej diskusii o odmietaní očkovania.

ECDC pokračovalo v spolupráci s programom Spoločná akcia v oblasti očkovania spolufinancovaným agentúrou CHAFEA (Výkonná agentúra pre spotrebiteľov, zdravie, poľnohospodárstvo a potraviny) a 17 členskými štátmi EÚ. Primárnym cieľom spoločnej akcie je zvýšiť pokrytie očkovaním v EÚ prostredníctvom zriadenia mechanizmov na spoluprácu v celej EÚ.

Na základe viac než 34 000 používateľov v roku 2019 (26 500 v roku 2018) a viac než 180 000 návštev stránky (160 000 v roku 2018) sa plánovač očkovania EÚ stal jedným z najobľúbenejších nástrojov na internetovom portáli centra ECDC v roku 2019.

Surveillance chorôb je celosvetovou záležitosťou: návštevníci z organizácie Africa CDC diskutujú o otázkach verejného zdravia v pohotovostnom operačnom

Viac údajov, vyššia rýchlosť a väčšie množstvo chorôb

Surveillance chorôb

Po prvý raz vo svojej existencii dokázalo ECDC zverejniť 75 % zhromaždených údajov o surveillance chorôb a patogénov podliehajúcich oznámeniu v EÚ do troch mesiacov od ukončenia zberu údajov. Údaje sú zverejnené a vizualizované v online *atlase surveillance infekčných chorôb*. Tým sa zaistí, že údaje o surveillance centra ECDC sú rýchlejšie dostupné pre odborníkov a osoby zodpovedné za prijímanie rozhodnutí na úrovni EÚ a v členských štátoch, a môžu ich tak skôr použiť. Zverejnenie 75 % zo všetkých údajov do troch mesiacov navyše spĺňa aj jeden z interných ukazovateľov výkonnosti centra ECDC.

Atlas surveillance zahŕňa 58 chorôb a zdravotných problémov, ako aj ukazovatele kvality údajov. V roku 2019 bolo zaznamenaných viac než 25 000 používateľov s takmer 90 000 návštevami stránky. Súbor údajov sú podľa ochorenia dostupné v týždennom, mesačnom alebo ročnom formáte.

Epidemiologické spravodajstvo

ECDC odhalilo v roku 2019 306 udalostí (2018: 377), ktoré splnili kritériá hrozby pre verejné zdravie, ako je vymedzené v kritériách systému včasného varovania a reakcie EÚ. Päťdesiatosem zistených hrozieb viedlo k monitorovaniu novej hrozby (2018: 71). Zo všetkých udalostí pochádzalo 192 (62 %) z EÚ (2018: 62 %). Zo

systému EWRS bolo odoslaných osemdesiatjeden správ a 153 poznámok (2018: 104 správ z EWRS, 139 poznámok). Sedem správ z EWRS bolo klasifikovaných ako „varovné oznámenia“, 74 ako „iné informácie“ a 11 viedlo k začatiu posúdenia novej hrozby prostredníctvom nástroja na sledovanie hrozby (TTT).

Pripravenosť

Budovanie kapacít a nepretržité plánovanie pripravenosti a reakcie vrátane identifikácie súčasných medzier v kapacitách pripravenosti sú kľúčové prvky v európskej reakcii na veľké epidémie a iné závažné cezhraničné hrozby pre zdravie. Nedávne medzinárodné hrozby preukázali dôležitosť spoľahlivých vedeckých dôkazov pre všetky aspekty pripravenosti.

V oblasti pripravenosti komunity ukončilo ECDC trojročný projekt zameraný na skúmanie toho, ako komunity, napríklad miestne komunity alebo občianske združenia, navzájom komunikujú s inštitúciami zodpovednými za pripravenosť a reakciu počas núdzových situácií v oblasti verejného zdravia.

ECDC poskytlo technickú podporu Európskej komisii pri vykonávaní článku 4 rozhodnutia č. 1082/2013/EÚ o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia. ECDC bolo súčasťou pracovnej skupiny, ktorá revidovala prieskum o vnútroštátnej pripravenosti. V marci sa všetky krajiny zúčastnili na seminároch o pripravenosti na pandémiu chrípky s cieľom prediskutovať vnútroštátne plány pripravenosti na pandémiu.

ECDC zorganizovalo v októbri simulačné cvičenie v Grécku. Scenár bol založený na náhodnom uvoľnení patogénov. Zúčastnilo sa dvadsaťsedem krajín s cieľom

*Hore: Prezentácia nástroja na samohodnotenie prípravenosti na núdzové situácie v oblasti zdravia HEPSEA
Dole: ECDC zorganizovalo v októbri 34. zasadnutie poradného výboru ICT agentúr EÚ*

posúdiť svoju pripravenosť na biologické riziká a zhodnotiť svoju pripravenosť v oblasti biologickej bezpečnosti a prípadov bioterorizmu.

Centrum ukončilo prieskum literatúry o tom, ako sa používajú odborné dôkazy v procese rozhodovania počas reakcie na núdzové situácie. Zistenia sa prediskutovali na stretnutí odborníkov a dokončili sa plány pre ďalšiu prácu v teréne v roku 2020.

ECDC usporiadalo v máji výročné stretnutie s kontaktnými miestami pre pripravenosť a reakciu. V septembri sa v Slovinsku konal školiaci seminár o oznamovaní rizika a koordinácii krízovej situácie. V decembri bolo zorganizované stretnutie odborníkov o ukazovateľoch pripravenosti v oblasti verejného zdravia.

Reakcia

Rýchle posúdenia rizika podporujú členské štáty a Európsku komisiu v ich úsilí v oblasti pripravenosti tým, že im poskytujú súhrn hrozieb, posúdenie rizika, ktoré predstavuje hrozba, a súhrn relevantných informácií o dostupných opatreniach týkajúcich sa reakcie a zmierňovania rizika.

Centrum vypracovalo v roku 2019 24 rýchlych posúdení rizika, z ktorých tri boli rýchle posúdenia epidémie a boli vypracované v spolupráci s Európskym úradom pre bezpečnosť potravín. Hrozby zahŕňali baktériu Enterobacteriaceae rezistentnú na karbapeném, ebolu v Konžskej demokratickej republike, horúčku dengue, listeriózu a ochorenie spôsobené vírusom Zika.

ECDC tiež zverejnilo 10 epidemiologických aktualizácií, ktoré poskytli aktualizované informácie o nových epidémiách alebo o hrozbách pre verejné zdravie. Epidemiologické aktualizácie obvykle obsahujú počet prípadov, časové alebo geografické rozšírenie, rozšírenie na základe veku a pohlavia, informácie o identifikovaných alebo potenciálnych rizikových faktoroch a posúdenie rizika. V roku 2019 sa epidemiologické aktualizácie zaoberali epidémiou eboly v Konžskej demokratickej

republike, ochorením spôsobeným vírusom Zika a západonílskou horúčkou.

ECDC dokončilo svoju metodiku (vrátane súboru prepracovaných vzorov) pre rýchle posúdenia rizika. Nová metodika zjednodušuje proces, uľahčuje identifikáciu externých odborníkov a zaisťuje zapojenie členských štátov. Členské štáty môžu teraz prispieť k rýchlym posúdeniam rizika v ranom štádiu prostredníctvom systému správy a archivácie vedeckého poradenstva (SARMS) centra.

Vedecké poradenstvo

Jednou z najdôležitejších úloh centra ECDC je vytvorenie nezávislého, vedeckého poradenstva založeného na dôkazoch, ktoré je z hľadiska metodiky spoľahlivé, užitočné a včasné.

V roku 2019 pokračovalo ECDC v práci na vykonávaní svojej vedeckej stratégie. ECDC zverejnilo 219 vedeckých dokumentov vrátane 58 technických správ/usmerňujúcich dokumentov (zverejnených v rámci vlastnej tlače) a 89 odborne posúdených článkov (vo vedeckých časopisoch).

ECDC ako agentúra financovaná z verejných prostriedkov zaisťuje, aby bola väčšina vedeckých údajov voľne dostupná, a to na webovej stránke centra, ako aj na webových stránkach vedeckých časopisov. V roku 2019 bolo 82 % publikácií centra ECDC voľne dostupných v odborných časopisoch.

Aktualizovaný nástroj IRIS 2.0 centra ECDC určený na prioritizáciu vedeckých údajov bol úspešne použitý na posúdenie stratégie ECDC na obdobie rokov 2021 – 2027. IRIS poskytuje poradenstvo v oblasti strategického smerovania činností centra a navrhuje činnosti, ktoré by sa mohli rozširovať alebo obmedzovať.

ECDC zverejnilo aj metodické usmernenie k riadeniu rôznorodosti spojením údajov z rôznych systémov surveillance.

Mikrobiológia

ECDC uskutočnilo v roku 2019 posúdenie kapacít mikrobiologických laboratórií pre prenosné choroby na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ, a to na základe dostupných údajov (2018). Systém EÚ monitorovania kapacity laboratórií, v skratke EULabCap, je založený na súbore 60 dohodnutých ukazovateľov. Zúčastnili sa všetky krajiny EÚ/EHP. Neustále sa zdokonaľuje index EULabCap, ktorý vyjadruje kapacitu mikrobiologických laboratórií v oblasti verejného zdravia pre členské štáty. V roku 2018 dosiahlo priemerné skóre v EÚ 7,8/10 (dostatočnú až vysokú úroveň kapacity) a preukázalo zníženie o jednu tretinu rozdielu v kapacite v porovnaní s rokom 2013. Všetkých 30 krajín dosiahlo v roku 2018 priemernú alebo vysokú úroveň kapacity a viac než dve tretiny krajín majú dostatočné kapacity laboratórií na intenzívnu pripravenosť v oblasti verejného zdravia. Celkovo sa kapacita laboratórií v EÚ zvýšila v priemere o 15 % oproti predchádzajúcim piatim rokom. Nedostatočná výkonnosť bola zistená pri surveillance antimikrobiálnej rezistencie chrípkových vírusov a bakteriálnych patogénov prenášaných potravinami.

ECDC uskutočnilo prieskum medzi svojimi kontaktnými miestami pre mikrobiológiu a surveillance o automatizovaných laboratórnych údajoch hlásených do národných databáz surveillance. Trinásť členských štátov už sčasti alebo úplne využíva automatizovaný systém na hlásenie chorôb. Tieto zistenia budú slúžiť ako východiskový bod pre vývoj digitálneho systému EÚ pre surveillance prenosných chorôb.

ECDC podporilo Európsku komisiu pri vykonávaní európskeho nariadenia o diagnostických pomôckach in-vitro a pomáhalo Výkonnej agentúre pre spotrebiteľov, zdravie, poľnohospodárstvo a potraviny pri príprave požiadaviek na posilnenie kapacity referenčných laboratórií EÚ súvisiacej s rezistenciou na antibiotiká.

Možnosti a kapacity laboratórií v EÚ vykazujú značné rozdiely. Externé posúdenia kvality centra ECDC poskytujú stručnú spätnú väzbu a pomáhajú zlepšiť kvalitu práce laboratórií

ECDC a európska komunita pre verejné zdravie

Odborná príprava v oblasti verejného zdravia

V rámci **Členského programu centra ECDC** sa poskytuje odborná príprava pre terénnych epidemiológov (program EPIET) a mikrobiológov (program EUPHEM), aby boli schopní intervencie pri cezhraničných ohniskách a iných ohrozeniach verejného zdravia. V roku 2019 absolvovalo 37 členov štipendijný program centra ECDC a programy súvisiace s EPIET (skupina z roku 2017). Ku koncu roka bolo zapísaných 78 účastníkov (41 zo skupiny z roku 2018 a 37 zo skupiny z roku 2019). Program, ktorý prebieha v inštitúciách verejného zdravotníctva a v laboratóriách, ktoré sa nachádzajú v krajinách EÚ/EHP, zahŕňa úvodný kurz, moduly odbornej prípravy a terénne vyšetovania v EÚ/EHP aj mimo EÚ/EHP. Vedeckí koordinátori a poradcovia vykonávajú návštevy na mieste s cieľom zabezpečiť dostatočnú kapacitu miest odbornej prípravy.

Externé hodnotenie štipendijného programu centra ECDC bolo ukončené v roku 2019 a dospelo k názoru, že zámery a ciele programu sú dôležité pre zainteresované strany na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ. Prínos do siete odborníkov z oblasti verejného zdravotníctva, ktorí môžu harmonizovaným spôsobom účinne reagovať na cezhraničné hrozby, sa považoval za mimoriadne cenný. Hodnotenie tiež zistilo, že program významne prispel k nárastu kapacity verejného

zdravotníctva v členských štátoch. Stáž v členských štátoch, ktorá je sčasti dotovaná členskými štátmi, sa považovala za významný doplnok k hlavnej stáži v EÚ a za dobrý spôsob na zníženie nerovností v kapacitách medzi členskými štátmi.

Medzinárodné vzťahy a poskytovanie podpory krajinám. ECDC má vytvorenú rozsiahlu sieť odborných kontaktov.

ECDC usporiadalo v roku 2019 prvé stretnutie svojich kontaktných miest v medzinárodných centrách pre kontrolu chorôb (CDC) pre Afriku, Kanadu, Čínu, Karibik, Izrael, Thajsko a USA. Účastníci stretnutia vytvorili sieť medzinárodných CDC a dohodli sa na výročných stretnutiach a štvrtročných videokonferenciách.

ECDC ukončilo dvojročný projekt (2017 – 2019), ktorého cieľom bola príprava vnútroštátnych orgánov z krajín západného Balkánu a z Turecka na ich účasť v systémoch a sieťach centra ECDC. Projekt ECDC-IPA, ktorý sa vykonával s finančným príspevkom z Generálneho riaditeľstva pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení v rámci nástroja predvstupovej pomoci, prispel k posilneniu vnútroštátnych kapacít v oblasti surveillance, verejného zdravotníctva, mikrobiológie a pripravenosti.

ECDC a EFSA usporiadali vo februári regionálny seminár v Belehrade v Srbsku o prístupe „jedno zdravie“ proti antimikrobiálnej rezistencii. Zúčastnilo sa viac než štyridsať odborníkov z odvetví zdravia ľudí a zvierat.

Vľavo: Účastníci štipendijného programu centra ECDC sa zhromažďujú na spoločné fotografovanie.

Informovanie o verejnom zdraví

Mnohé z našich informačných činností sa zameriavajú na európsku komunitu pre verejné zdravie, najmä na expertov, vedcov a novinárov zaoberajúcich sa témou verejného zdravia.

V roku 2019 zverejnilo ECDC 219 vedeckých publikácií zahŕňajúcich rýchle posúdenia rizika a pravidelné správy o surveillance. V roku 2019 mal spravodajca o publikáciách 4 217 odberateľov, čo je o 488 viac než minulý rok. ECDC v rastúcej miere zverejňuje údaje, grafy, mapy a infografiky, ktoré sa dajú stiahnuť a nepodliehajú autorskému právu, takže partneri a zainteresované strany môžu používať obsah centra ECDC. Počet sledovateľov účtu centra ECDC na Twitteri (@ECDC_EU) vzrástol

o 4 738 nových sledovateľov, čo je o 19 % viac. ECDC má v súčasnosti na Twitteri takmer 30 000 sledovateľov. Všetky účty centra ECDC v sociálnych médiách sú overené ako spoľahlivý zdroj, čo posilňuje ich dôveryhodnosť.

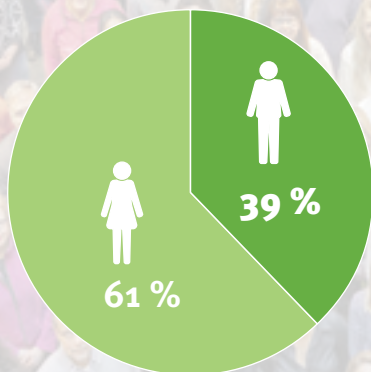
Analýza médií za rok 2019 ukazuje, že 7 973 (10 047 v roku 2018) správ v médiách uvádzajúcich centrum ECDC bolo zverejnených v EÚ (v tlačovej aj online forme s výnimkou sociálnych médií), čo je pokles o 20 %. Najpopulárnejšie témy spomínané v správach zahŕňali očkovacie látky, osýpky, antimikrobiálnu rezistenciu a spotrebu antibiotík, sezónnu a vtáčiu chrípku, TBC, STI, HIV a hepatitídu.

Dole: Medziodvetvové stretnutie na účely nového portálu o očkovaní

ECDC v číslach

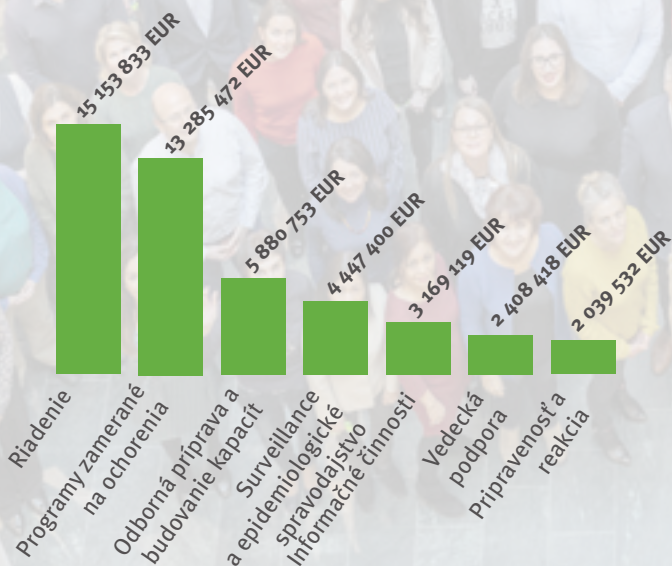
Rodová rovnováha v centre ECDC

Zastúpenie zamestnancov centra ECDC podľa krajín

Rozpočet na rok 2019

K 31. decembru 2019 malo ECDC spolu 268 stálych zamestnancov.

**Európske centrum
pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC).**

Gustav III:s Boulevard 40
169 73 Solna, Švédsko

Tel. +46 (0)8 58 60 10 00
Fax +46 (0)8 58 60 10 01
www.ecdc.europa.eu

Agentúra Európskej únie
www.europa.eu

Prihláste sa na odber našich publikácií
www.ecdc.europa.eu/en/publications

Kontaktujte nás
publications@ecdc.europa.eu

🐦 Sledujte nás na Twitteri
[@ECDC_EU](https://twitter.com/ECDC_EU)

📘 Označte našu stránku na Facebooku
„Páči sa mi“
www.facebook.com/ECDC.EU

Publications Office